

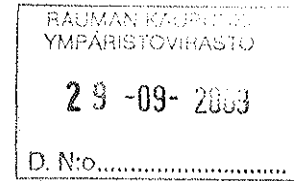
TURUN HALLINTO-OIKEUS
PL 32, Sairashuoneenkatu 2-4
20101 Turku
Puhelin 010 36 42400, Faksi 010 36 42414
Sähköposti turku.hao@oikeus.fi

PÄÄTÖS
Antopäivä

09/0335/1

24.9.2009

00351/09/5404

ASIA

Valitus maa-ainesasiasta

VALITTAJA

Vermuntilan-Kulamaan kyläyhdistys ry, Laurikkalan yksityistien tiekunta,
Hietalantien osakkaat / Vermuntilan yhteisalueiden
osakaskunta, Holpin yksityistien tiekunta, .. <

PÄÄTÖS JOSTA VALITETAAN

Viranomainen: Rauman ympäristölautakunta

Päivämäärä: 13.1.2009

Ympäristölautakunta on päättänyt, että tien rakentamiseen kuuluvan louhinnan ja murskauksen keskeyttämiselle omistamalla tilalla Saaristola RN:o 1:34 ei ole perusteita, ja hylännyt Vermuntilan-Kulamaan kyläyhdistys ry:n ym. toiminnan kieltämistä koskevan vaatimuksen.

Lautakunta on päätöksen perusteluissa todennut, että toiminnan harjoittaja ei ole maa-aineslain tarkoittaman luvan tarpeessa lain 2 §:n 2 kohdan johdosta, eikä toiminta edellytä myöskään ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 28 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 7 c kohdan mukaisesti, vaan asia on voitu käsitellä erillisenä melua aiheuttavana tapahtumana ja antaa tarvittavat määräykset ympäristönsuojelulain 64 §:n tarkoittamalla tavalla.

VALITUS

Valittajat ovat valituskirjelmästä tarkemmin ilmenevin perustein vaatineet seuraavaa:

Lautakunnan päätös on kumottava ja asiassa ryhdyttävä toimenpiteisiin luvatta aloitetun ottamistoiminnan johdosta.

Ympäristönsuojelutarkastajan 29.10.2008 tekemä päätös 9.10.2008 tekemän ilmoituksen johdosta on mitätöitävä. Yksityistietoimituksessa 30.7.2008 jälkikäteisesti perustettu tieoikeus on mitätöitävä. sekä tilan Louhos omistajille 4.12.2001 myönnettyt maa-ainesluvut on kumottava tai peruutettava.

On tutkittava, onko ympäristönsuojelupäällikkö antanut väärää tietoa ja toiminut harhaanjohtavasti ja puolueellisesti antaessaan tietoja muutoksenhakijoille sekä onko hän toiminut harhaanjohtavasti esitellessään asian lautakunnalle 13.1.2009. Myös kuuluttamatta jättämisiä 2.4.2008 ja 29.10.2008 sekä päätöksen tekemättä jättämistä 2.4.2008 on selvítettävä.

Saurion omistamalla tilalla Saaristola 4.2.2008 - 7.7.2008 välisenä aikana ilman tarvittavaa lupaa louhitusta, murskatusta ja myyntitarkoituksessa alueelta pois kuljetusta maa-aineksesta sekä metsälain vastaisesti hakatusta metsästä saatu hyöty on tuomittava valtiolle menetetyksi. Näin on toimittava myös samaan asiayhteyteen kuuluvan tilan Louhos omistajien kohdalla. Tilat Saaristola ja Louhos on jatkuvien lainvastaisten toimien johdosta tuomittava valtiolle menetetyksi.

ASIAN KÄSITTELY JA SELVITTÄMINEN

Hallinto-oikeus on 6.4.2009 välipäätöksellään nro 09/0115/1 kieltänyt väliaikaisesti louhinnan kiinteistöllä Saaristola RN:o 1:34 siltä osin kuin se koskee 30.7.2008 suoritettussa yksityistietoimituksessa perustetun tien aluetta. Muilta osin hallinto-oikeus on hylännyt valittajien tekemän maa-ainesten ottamisen keskeyttämistä koskevan hakemuksen.

Korkein hallinto-oikeus on 13.5.2005 antamallaan päätöksellä taltionumero 1159 hylännyt _____ n valituksen hallinto-oikeuden päätöksestä.

_____ on keskeyttämistä koskevan hakemuksen käsittelyn yhteydessä vaatinut, että valittajat velvoitetaan yhteisvastuullisesti korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa asiassa laillisine korkoineen, sekä ilmoittanut, että kulujen määrä täsmennetään myöhemmin.

Valittajat ovat täydentäneet valitustaan esittämällä selvitystä valitusoikeudestaan.

Hallinto-oikeuteen on 7.5.2009 saapunut _____ ja _____ ja _____ allekirjoittama kirjelmä sekä sen liitteenä Vermuntilan-Kulamaan kyläyhdistys ry:n vuosikokouksen 22.4.2009 pöytäkirja, jonka mukaan kyläyhdistys on muun ohella päättänyt peruuttaa valituksensa hallinto-oikeudessa.

Hallinto-oikeus on hankkinut Turun käräjäoikeuden maaoikeuden 7.11.2007 antaman tuomion nro 2006-207462 asiakirjajäljennökset.

Ympäristölautakunta on toimittanut hallinto-oikeuteen lautakunnan pöytäkirjaotteet päätöksistä 2.6.2009 118 § ja 119 §, jotka koskevat Vermuntilan Pitkäjärven kallioalueella 29.4.2009 pidettyä katselmusta sekä maa-ainesten ottamiseen tilalla Louhos liittyvää valvonta-asiaa.

Valittajille on ilmoitettu yllä mainittujen asiakirjojen nähtävillä olosta hallinto-oikeudessa.

Vermuntilan-Kulamaan kyläyhdistys ry:n puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä entinen puheenjohtaja ovat toimittaneet kirjelmän, jossa on muun ohella todettu, että peruutuskirjelmän ovat toimittaneet henkilöt, joilla ei ole valtuutusta toimia kyläyhdistyksen edustajina eikä nimenkirjoittajina, eikä peruutus siten ole pätevä.

1 ja 2 ovat antaneet selityksen.

Kyläyhdistyksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä entinen puheenjohtaja ovat toimittaneet vastauksen, jossa on muun ohella todettu, että kyläyhdistyksen vuosikokouksen päätöksen mitättömäksi vahvistamista koskeva asia on vireillä Rauman käräjäoikeudessa.

Hallinto-oikeus on hankkinut Rauman käräjäoikeudelta tiedon asian vireillöolosta.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

- 1) Hallinto-oikeus ei tutki valitusta eikä muita vaatimuksia.

Hallinto-oikeuden 6.4.2009 asettama väliaikainen kiello on voimassa kunnes tämä päätös on lainvoimainen tai korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

- 2) Hallinto-oikeus hylkää oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

RATKAISUN PERUSTELUT

- 1) **Tiehanke tilalla Saaristola**

Tiloilla Saaristola RN:o 1:34, Perhe RN:o 1:60 ja Louhos RN:o 1:68 on 4.5.2007 aloitettu yksityistietoimitus harjoitettavan maa-ainesten ottamistoiminnan edellyttämien tiejärjestelyjen selvittämiseksi Vermuntilan ja Unajan kylissä Rauman kaupungissa. Tien linjausta koskeva ratkaisu on tehty 1.6.2007. Edellä mainittuja tiloja varten on perustettu tieoikeudet valtatie 8 ja Lahdenvainon maantien risteyksestä pohjoisen kautta kiertävää reittiä pitkin tilan Saaristola rajalle pyykin 39 lähelle. Tieoikeus sijaitsee osaksi Holpintien alueella. Lisäksi on perustettu väliaikaiset tieoikeudet etelän kautta kulkevaa reittiä pitkin. Väliaikainen tieoikeus on voimassa kuusi kuukautta sen jälkeen, kun päätös pysyvän tieoikeuden perustamisesta on saanut lainvoiman. Väliaikainen tieoikeus koskee osaksi Laurikkalantietä ja Hietalantietä.

Koskien tilojen Perhe ja Louhos tieoikeuksia tilan Saaristola alueella on 30.7.2008 on pidetty uusi yksityistietoimitus. Tilan Saaristola alueelle on perustettu uusi tieoikeus 25 metriä leveänä pyykiltä 39 tilan Louhos rajalle saakka sekä tieoikeusalueen kohdalle 25 metriä leveänä väliaikainen tieoikeus, joka astuu voimaan heti.

Hallinto-oikeuden käsiteltävänä oleva asia koskee tilalle Saaristola 30.7.2008 perustetun tieoikeuden aluetta. Valvonta-asian ympäristölautakunnassa vireille saattaneet ovat katsoneet, että kyse on uudesta louhimosta ja murskaamosta, joka toimii ilman vaadittavia ympäristö- ja maa-aineslupia.

Valituksenalainen päätös ja hallinto-oikeuden toimivalta

Ympäristölautakunta on valituksenalaisella päätöksellään muun ohella ratkaissut kysymyksen siitä, edellyttääkö tilalle Saaristola 30.7.2008 perustetun yksityistien alueella tapahtuva louhinta maa-aineslain mukaista lupaa ja onko lautakunnan siksi ryhdyttävä maa-aineslain mukaiselle valvontaviranomaiselle kuuluviin toimenpiteisiin kuten ottamisen keskeyttämiseen. Päätöksestä tältä osin tehdyn valituksen tutkiminen kuuluu Turun hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Siltä osin kuin lautakunta on ratkaissut kysymyksen ympäristöluvan tarpeesta toiminnalle, päätöksestä tehdyn valituksen tutkiminen ei kuulu Turun vaan Vaasan hallinto-oikeuden toimivaltaan. Koska asia kuitenkin on jo Vaasan hallinto-oikeudessa vireillä, sen siirtämiseen tältä osin ei ole tarvetta.

Yksityistietoimituksen laillisuuden tutkiminen ei kuulu hallinto-oikeuden vaan maa-oikeuden toimivaltaan.

Tiloille Saaristola ja Louhos 4.12.2001 myönnetty maa-aineslupa on tullut lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 28.4.2005 taltionro 1005. Hallinto-oikeus ei voi ottaa luvan lainmukaisuutta uudelleen tutkittavakseen. Luvan peruuttamisesta päättäminen puolestaan kuuluu ensi asteena kunnan lupaviranomaisen toimivaltaan.

Myöskään menettämisseuraamuksia koskevien vaatimusten tutkiminen ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Valitusoikeus maa-aineslain mukaisessa valvonta-asiassa

Sovellettavat säännökset

Maa-aineslain nojalla annettuun ottamislupaa koskevaan lupaviranomaisen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeuden ja muutoksenhaun osalta noudatetaan, mitä kuntalaissa säädetään. Lisäksi valitusoikeus on alueellisella ympäristökeskuksella ja hankkeen tarkoittamalla alueella toimivalla sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai

luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen. Muista kyseisen lain nojalla tehdyistä päätöksistä haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valituksenalaista päätöstä ei ole tehty lupahakemuksen johdosta vaan Vermuntilan-Kulamaan kyläyhdistys ry:n ym. tekemän toimenpitepyynnön johdosta. Kyseessä on näin ollen ympäristölautakunnan valvontaviranomaisena tekemä päätös, johon haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallintolainkäyttölain mukaan päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Vermuntilan-Kulamaan kyläyhdistys

Päätöksestä valittanut Vermuntilan-Kulamaan kyläyhdistys on valituksen täydennyksessä valitusoikeutensa perusteeksi ilmoittanut, että kyläyhdistyksen johtokunnalla on velvollisuus ajaa kylän asukkaiden yhteisiä oikeuksia ja etuja sekä säilyttää ja lisätä kylän viihtyvyyttä. Yhdistyksen sääntöjen mukaan sen kotipaikka on Rauman kaupunki ja sen toimialueena on Vermuntilan ja Kulamaan kylät. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää alueen asukkaiden yhteistyötä, omatoimisuutta, alueen elinkelpoisuutta ja toimia sen edunvalvojana. Yhdistys pyrkii edistämään alueen asukkaiden toimeentulomahdollisuuksien yleisiä edellytyksiä, alueen vakinaisten ja vapaa-ajan asukkaiden viihtyvyyttä, harrastus- ja kulttuuritoimintaa sekä yhteistyötä.

Maa-aineslaissa on erikseen säädetty ympäristön viihtyisyyttä edistävälle yhdistyksille valitusoikeus lupa-asioissa. Tämä valitusoikeus ei kuitenkaan koske maa-aineslain mukaisia valvonta-asioita, joissa valitusoikeus ratkaistaan hallintolainkäyttölain nojalla. Rakennettavan yksityistien alueella tapahtuvan maa-ainesten irrottamisen ei voida katsoa hallintolainkäyttölain tarkoittamalla tavalla välittömästi vaikuttavan kyläalueen viihtyvyyttä valvovan kyläyhdistyksen oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Yhdistyksellä ei siten ole oikeutta valittaa lautakunnan päätöksestä.

Holpintie, Laurikkalantie ja Hietalantie

Lautakunnan päätöksestä ovat valittaneet Holpin ja Laurikkalan yksityisteiden tiekunnat sekä Hietalantien, jolla ei ole tiekuntaa, osakkaiden hyväksi . Valituksen täydennyksessä valitusoikeuden perusteeksi on ilmoitettu yksityisteiden kautta kulkevat murskekuljetukset.

Yksityisteiden käyttämiseen liittyvät kysymykset ratkaistaan yksityisistä teistä annetun lain mukaisessa menettelyssä. Tähän nähden valituksenalaisen päätöksen ei voida ilmoitetulla perusteella katsoa hallintolainkäyttölain tarkoittamalla tavalla välittömästi vaikuttavan valittajina olevien tiekuntien ja tieosakkaiden oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Näillä ei siten ole oikeutta valittaa lautakunnan päätöksestä.

Vermuntilan yhteisalueet

Lautakunnan päätöksestä on valittanut Vermuntilan yhteisalueiden osakaskunnan puolesta yhteisalueiden toimitsijamiesten puheenjohtaja .

. Yhteisalueisiin kuuluvia alueita ei sijaitse tilalle Saaristola rakennettavan yksityistien välittömässä läheisyydessä, eikä valituksessa tai sen täydennyksessä ole esitetty muutakaan perustetta, jolla kyseisen yksityistien alueella tapahtuvan maa-ainesten irrottamisen voitaisiin katsoa hallintolainkäyttölain tarkoittamalla tavalla välittömästi vaikuttavan yhteisalueiden osakaskunnan oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Osakaskunnalla ei siksi ole oikeutta valittaa lautakunnan päätöksestä.

Valituskirielmän allekirjoittanut Laurikkalantien hoitokunnan puheenjohtaja on valituksen täydennyksessä ilmoittanut valittavansa myös yksityishenkilönä. Perusteeksi valitusoikeudelle on esitetty, että hallinnoi lypsykarjatilaa maa-alueineen noin 400 metrin etäisyydellä louhosalueen I-vaiheesta.

Mainittu lypsykarjatila ei sijaitse tilalle Saaristola rakennettavan yksityistien välittömässä läheisyydessä eikä ole esittänyt muutakaan perustetta, jolla yksityistien alueella tapahtuvan maa-ainesten irrottamisen voitaisiin katsoa hallintolainkäyttölain tarkoittamalla tavalla välittömästi vaikuttavan hänen oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa. lla ei siksi ole oikeutta valittaa lautakunnan päätöksestä.

Valituskirjelmän allekirjoittanut Hietalantien osakas on valituksen täydennyksessä ilmoittanut valittavansa myös yksityishenkilönä. Perusteeksi valitusoikeudelle on esitetty, että omistaa Kallio-nimisen tilan RN:o 1:32, joka sijaitsee 250 metrin etäisyydellä I-vaiheen louhimosta ja koko suunnitellusta louhinta-alueesta osittain jopa alle 50 metrin etäisyydellä. Lisäksi on esitetty, että varustelu I (1/1000 mm:n tarkkuushiontaa), sijaitsee alle 500 metrin etäisyydellä koko suunnitellusta louhinta-alueesta.

Kallion tila sijaitsee lähimmillään noin 250 metrin etäisyydellä Saaristolantien tilasta. Etäisyys tilalla Saaristola rakennettavasta tiestä lähimmälle tilalla Kallio sijaitsevalle asumiskäyttöön tarkoitettulle rakennukselle on yli 800 metriä. Myöskään varustelu I , jonka äänetön yhtiömies on, ei sijaitse tilalla Saaristola välittömässä läheisyydessä. Rakennettavan tien alueella tapahtuvan maa-ainesten irrottamisen ei siten esitetyillä perusteilla voida katsoa hallintolainkäyttölain tarkoittamalla tavalla välittömästi vaikuttavan oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. lla ei siksi ole oikeutta valittaa lautakunnan päätöksestä.

Väliaikainen kieltö

Hallintolainkäyttölain mukaan asian käsittelyn lopettavassa päätöksessään valitusviranomaisen on tarvittaessa lausuttava täytäntöönpanoa koskevan määräyksen voimassaolosta. Jos päätöksestä saa valittaa, siinä voidaan määrätä, että täytäntöönpanoa koskeva määräys on voimassa, kunnes päätös on lainvoimainen tai ylempi valitusviranomainen määrää toisin.

Ottaen huomioon vaara muutoksenhaun käymisestä muutoin hyödyttömäksi, hallinto-oikeus katsoo, että väliaikainen kieltö on syytä pitää voimassa kunnes tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi tai korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

- 2) Hallintolainkäyttölain mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Ottaen huomioon asian laatu ja siihen liittyvä valitusoikeuden tulkinnanvaraisuus, ei ole kohtuutonta, että joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

- 1) Hallinto-oikeuslaki 3 §
Maa-aineslaki 20 § 1 ja 2 mom
Ympäristönsuojelulaki 96 § 1 mom
Hallintolainkäyttölaki 6 § 1 mom, 32 § 2 mom ja 51 § 2 mom
- 2) Hallintolainkäyttölaki 74 §

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (V).

Esittelijä

Emil Waris

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Hannele Salminen, Ritva Isomoisio ja Tiina Saari.

JAKELU

Päätös

Vermuntilan-Kulamaan kvlävdistys ry vm. /

Hallintolain 56 ja 68 §:n mukaan _____ 1 on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä valituskirjelmän muille allekirjoittajille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi.

Jäljennös

istuksin

Rauman ympäristölautakunta